

Ministerie van Economische Zaken

t.a.v. Dhr. M. Pieters

Directie Energie en Omgeving

Postbus 20401

2500 EK Den Haag

ZIENSWIJZE AANVRAAG OMGEVINGSVERGUNNING INRICHTING OSF
DELFIJL

De hierboven genoemde aanvraag interesseert mij buitengewoon, daar ik met mijn gezin op hemelsbreed 7 km van deze inrichting woon, dagelijks in Delfzijl kom en me al enige tijd ernstige zorgen maak over de opslag en verwerking van aardgascondensaat en stoffen zoals kwik, benzeen, toluen, ethyleen en xyleen op die specifieke locatie, onder meer in relatie tot milieu en veiligheid.

Na het lezen van de aanvraag ben ik gekomen tot een aantal vragen waarop eerst duidelijkheid zal moeten worden verschaft zodat er een kwalitatieve zienswijze kan worden ingediend.

Ik heb de aanvraag met enkele andere belanghebbenden samen naast aanvraagnr. 2009-53.950/38, MV Zaaknummer 160465 Procedure nr. 6320 van 15-09-2009 gelegd, waarin Gasunie vraagt om uitbreiding van de locatie "Oude Statenzijl". In de aanvraag van Gasunie is duidelijk ingegaan op het proces, de afvalstromen en de herkomst. Er is aangegeven welke richtlijnen zijn gevolgd, en als richtlijnen niet van toepassing zijn, is in de aanvraag aangegeven waarom dat niet het geval is.

De aanvraag van de NAM lijkt in het licht van de Gasunie-aanvraag een zeer amateuristische aanvraag, waarbij gevaarzetting en milieu-aspecten een ondergeschikte rol toebedeeld hebben gekregen. Het enige wat ik uit de aanvraag van de NAM haal, is dat de kwaliteit van het aardgascondensaat verhoogd dient te worden. Wanneer ik dit afzet tegen de aard van het product, de geringe afstand van de inrichting OSF tot de bebouwde kom, de cumulatieve risico's als gevolg van bodembeweging door gaswinning én het verleden dat NAM heeft met aardgascondensaat-opslagtanks (ik verwijs naar de ontplofte aardgascondensaat-opslagtank in Warffum), lijkt het erop dat de NAM haar bedrijfsmatige activiteiten en de gevaarzetting nog steeds niet afdoende onderkent.

Al met al had ik een kwalitatief gelijkwaardige aanvraag verwacht zoals Gasunie dit destijds heeft gedaan.

MILIEUVERGUNNING

In de aanvraag wordt gesteld dat de veranderingen niet in overeenstemming zijn met de voor de inrichting OSF verleende milieuvergunning en de daaraan verbonden beperkingen en voorschriften. De NAM geeft aan dat dat niet uitmaakt, aangezien de milieugevolgen niet groter of anders zijn dan de milieugevolgen die worden gedekt door de vigerende vergunning.

1 – Waaruit bestaat de strijd met de in het verleden reeds verleende milieuvergunning en de daaraan verbonden beperkingen en voorschriften?

2 – Krachtens welk wettelijk voorschrift of besluit is de NAM tot de conclusie gekomen dat zij van de reeds verleende milieuvergunning en daaraan verbonden beperkingen en voorschriften mag afwijken?

3 – Om inzicht te krijgen in de verschillen met de reeds verleende milieuvergunning, zou ik als belanghebbende graag een kopie van die vergunning ontvangen.

4 - Welke eisen en richtlijnen worden aangehouden om de aanpassingen aan T-4, bedoeld zoals omschreven in de aanvraag, door te voeren? Zoals ik hierboven al aangaf, is daar in een vergelijkbare aanvraag van Gasunie uitgebreid op ingegaan. Hier mis ik deze details, en daardoor kan ik me geen goed beeld vormen van de werkzaamheden in relatie tot de wettelijke kaders.

KWIK

De problemen met kwik spelen al zo'n 3 jaar bij de inrichting OSF. Nu wordt er dan een aanvraag gedaan voor een wijziging van die inrichting, maar die wijziging is niet bedoeld om iets aan het kwik te doen in verband met milieu en omgeving. Nee, de wijziging heeft als enige doel de kwaliteit van het aardgascondensaat te waarborgen ten bate van de afnemers.

Dat vind ik te kort door de bocht. Over kwik heb ik daarom de volgende vragen en opmerkingen:

5 - In de aanvraag wordt gesproken over "enkele microgrammen kwik". Deze bewoordingen geven geen enkele indruk van de hoeveelheden kwik per tijdseenheid en per maateenheid. Ik zou graag willen weten om hoeveel kwik per liter, kubieke meter of ton het gaat, en wat de te verwachten hoeveelheid per dag, maand of jaar is.

6 - Ik mis een procesbeschrijving waarin aangegeven wordt hoe de processtromen lopen, waar het kwik vandaan komt en waar het naar toe gaat. Zoals het er nu staat, lijkt het wel alsof het kwik achterblijft op de inrichting OSF. Is dit zo?

7 – In de aanvraag wordt gesteld dat er momenteel in alle tanks een verhoogde hoeveelheid kwik zit. Opereert de NAM nog wel binnen de oorspronkelijke vergunningseisen? Zo niet, is de veiligheid afdoende gewaarborgd door aanvullende maatregelen ter overbrugging? Sowieso wil ik graag weten welke specifieke eisen er ten aanzien van kwik zijn gesteld in de oorspronkelijke vergunning(en), en wat de verhouding is tussen die eisen en de eisen die elders in het land, onder

verantwoordelijkheid van bijvoorbeeld het Ministerie voor Infrastructuur, Leefomgeving en Milieu, worden gesteld aan vergelijkbare inrichtingen.

8 - Ik kan me voorstellen dat er kwikdampen terechtkomen in het dampretoursysteem. Bij verbranding van de overtollige dampen zou dat dan omgezet kunnen worden in kwikoxiden. Wordt hiermee rekening gehouden in de aanpassingsplannen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, kan daar een gedetailleerde uitleg van worden gegeven?

9 - Is het materiaal van T-4 en de coating van T-4 geschikt om kwik in op te slaan? Deze tanks zijn nooit specifiek gebouwd voor opslag van kwikhoudende stoffen. Voordat de NAM ze in gebruik nam, werden ze gebruikt voor opslag van aldehyden, ethers, esters of ketonen. Daarbij is kwik nooit een issue geweest.

10 - Op de RBI (ReststoffenBewerkingsInstallatie) van de NAM worden kwikhoudende afvalstromen verwerkt. Daar is die inrichting voor ingericht. Waarom wordt de afvalstroom van de OSF niet ook bij de RBI verwerkt?

11 - Is het mogelijk om het kwik al aan de bron te scheiden, bijvoorbeeld bij de installatie? Zo ja, waarom gebeurt dat niet? Zo nee, waarom niet? Graag een gedetailleerde onderbouwing.

12 - Worden er aan de pakkingen, afsluiters en appendages nog aanpassingen gedaan of eisen gesteld om kwik-uittrede te voorkomen? Hier zie ik niets van terug in de aanvraag (alleen de pomp komt ter sprake). Dit verbaast mij ten zeerste.

13 - Worden er andere richtlijnen en eisen gesteld aan de installatie nu er kwik wordt toegevoegd aan de productstroom? Zo ja, welke? Zo nee, waarom niet? Graag een gedetailleerde onderbouwing.

ANDERE VEILIGHEIDSKWESTIES

14 - Voldoet de voorgestelde aanpassing aan de eisen gesteld in de voorwaarden voor de omgevingsvergunning, o.a. BBT (best beschikbare techniek), en aan de nieuwste richtlijnen, bijvoorbeeld de 'Seveso III-richtlijn'? Zo ja, kan dat dan nader uitgelegd worden in de aanvraag? Zo nee, waarom niet? Graag een gedetailleerde onderbouwing.

15 - In de aanvraag wordt gesproken over realisatie van gesloten monsternamepunten. Betekent dit dat er in de installatie ook nog monsternamepunten zijn die niet als zodanig zijn uitgevoerd – met dus kans op uittrede van Benzene, Toluene, Ethyleen en Xyleen in de omgeving, die direct is gelegen bij de bebouwde kom?

16 - In de aanvraag wordt gesproken over milieuneutrale maatregelen. Dat kan ik niet rijmen met de verbranding. Waarom wordt voor de warmte gegenereerd bij de verbranding van de overtollige dampen geen aanpassing gedaan om de warmte terug te winnen? Waarom is er geen controle op de kwaliteit van de rookgassen van deze verbranding?

17 - Wordt er eigenlijk wel rekening gehouden met de cumulatieve risico's als gevolg van bodembeweging door gaswinning in het gebied? De gehele installatie staat in het gaswingsgebied, waar sprake is van meerdere risicofactoren die ontstaan zijn door bodembewegingen als gevolg van gaswinning, zoals aardbevingen. Recht onder de inrichting OSF is op 6 januari 2015 een aardbeving geconstateerd van 1.0 op de Schaal van Richter, met mij niet bekende grondversnelling (PGA). Zoals de NAM zelf stelt: een zwaardere beving tot wel 4.5 op de Schaal van Richter is niet ondenkbaar. In deze aanvraag zie ik van die meewegende factoren niks terug. Graag zou ik willen weten waarom niet. Ook wil ik weten of en hoe er in de oorspronkelijke vergunning(en) rekening is gehouden met de cumulatieve risico's als gevolg van bodembewegingen door gaswinning. Ik wil u daarom verzoeken mij een kopie van alle vergunningen sinds de start van de inrichting OSF te doen toekomen, inclusief alle documenten waarnaar in die vergunningen wordt verwezen.

18 - Er is een bund wall rondom de tanks gerealiseerd. Deze komt mij te laag en te zwak voor om iets tegen te kunnen houden bij het scheuren of exploderen van de tanks. Is die bund wall bestand tegen de cumulatieve risico's als gevolg van bodembewegingen door gaswinning? Zo ja, kunt u onderzoek voorleggen waaruit dit blijkt? Zo nee, waarom wordt er dan niets mee gedaan? Nu er toch een wijzigingsaanvraag wordt ingediend, kan dit direct worden meegepakt. Graag met gedetailleerde onderbouwing.

19 - De waco-leidingstraat is in een dusdanige staat dat deze gesaneerd moet worden. Alleen al in 2015 is de leiding gaan lekken in Weiwerd en Geefswier. De leidingstraat eindigt op de inrichting OSF. Wanneer zal échte sanering plaatsvinden? En betekent het feit dat de leidingstraat moet worden gesaneerd niet dat ook de tanks en het leidingwerk op de inrichting OSF aan grootschalige directe sanering toe zijn?

20 - Ik wil hier graag stil staan bij andere milieuschadelijke ontwikkelingen bij de NAM. Bij de waterinjectie in Twente is een leiding zodanig gecorrodeerd dat deze is gaan lekken. De oliewinning te Schoonebeek is zelfs stilgelegd. Ook in Slochteren is al een leiding lekgeraakt door corrosie (op 07-05-2015). Dit alles geeft behoorlijk te denken over het corrosiebeleid binnen de NAM. Daarom trek ik ook het corrosiebeleid op de inrichting OSF in twijfel. Nergens is aangetoond dat een soortgelijk scenario als in Twente niet in Groningen kan plaatsvinden. Zeker met de belasting van cumulatieve risico's als gevolg van bodembeweging door gaswinning erbij is er een bedenkelijke situatie ontstaan. Wordt de installatie periodiek getest met behulp van afpersing? Wordt op een andere manier extra controle op corrosie uitgevoerd?

BEDRIJFSCATEGORIE EN BESTEMMINGSPLAN

De inrichting OSF staat op De Zeesluizen, dat planmatig onder bestemmingsplan Oosterhorn valt. Dat bestemmingsplan is nog niet vastgesteld, maar wel in voorbereiding.

In het voorontwerpbestemmingsplan Oosterhorn staat De Zeesluizen als volgt omschreven:

“Dit is een bedrijventerrein voor het midden- en kleinbedrijf, gekenmerkt door

scheepsbouw- en reparatie, opslagbedrijven en kleinere dienstverleners.”

Verder is er voor zowel de RBI als de inrichting OSF in de BEVI-tabel op pagina 31 van het voorontwerpbestemmingsplan een vraagteken geplaatst bij het kenmerk “Invloedsgebied buiten plangebied”.

Tot slot wordt er op pagina 43 over de inrichting OSF gezegd:

“Het plaatsgebonden risico is berekend en binnen de plaatsgebonden risicocontour bevinden zich geen kwetsbare objecten. Deze kunnen op basis van het bestemmingsplan ook niet worden opgericht. Er zijn geen gegevens voor handen met betrekking tot het invloedsgebied, maar aangezien het niet gaat om toxische scenario's is de verwachting dat het invloedsgebied binnen het plangebied blijft.”

21 – De inrichting OSF op De Zeesluizen is méér is dan alleen een opslagfaciliteit. Er vindt daadwerkelijk een scheidingsproces plaats, waarbij toxische stoffen een rol spelen. Ook in de onderhavige wijzigingsaanvraag wordt hier onvoldoende bij stilgestaan. Kan de NAM uitleggen welke toxische scenario's te verwachten zijn na aanpassing van de inrichting OSF? Als er géén toxische scenario's te verwachten zijn, kan de NAM dan uitleggen waarom niet? Graag een volledige onderbouwing.

22 - Dat er geen invloedsgebied buiten het plangebied zou zijn, lijkt mij gezien de problemen met het kwik, de cumulatieve risico's als gevolg van bodembewegingen door gaswinning (zowel voor de installatie als voor de bebouwde omgeving), het corrosiebeleid van de NAM en alle overige in deze zienswijze genoemde aandachtspunten niet houdbaar. Gezien de aard van de stoffen die op de inrichting OSF aanwezig zijn, is dit wel informatie die de NAM in de aanvraag dient uit te diepen. Graag zie ik in de aanvraag voor de aanpassing van de inrichting OSF een gedetailleerde uitleg over het al dan niet aanwezig zijn van een invloedsgebied buiten het plangebied, met verifieerbare onderbouwing. Ik wijs daarbij nogmaals op de genoemde strijdigheid met de in het verleden reeds verleende milieuvergunning en de daaraan verbonden beperkingen en voorschriften.

23 - Graag verneem ik van u wat het huidige plaatsgebonden risico is en op basis waarvan dit is berekend. Ook dit lijkt mij, gezien de aard van de inrichting OSF relevante informatie om te vermelden in de aanvraag. Is hierbij rekening gehouden met cumulatieve risico's als gevolg van bodembeweging door gaswinning? Wordt het plaatsgebonden risico hoger omdat er sprake is van verhoogde kwikwaarden? Moet het plaatsgebonden risico worden aangepast na wijziging van de inrichting OSF? Graag alle vragen beantwoorden met gedetailleerde onderbouwing.

24 - Idem dito voor het groepsrisico. Is dit berekend? Zo ja, wat is het groepsrisico? Zo nee, waarom niet? Graag onderbouwing met verwijzing naar alle relevante wet- en regelgeving. Ook zou ik het groepsrisico voor de inrichting OSF willen weten, zoals het zal zijn na de voorgestelde aanpassing van T-4. Hierin zie ik graag de cumulatieve risico's als gevolg van bodembeweging door gaswinning, inclusief maar niet beperkt tot aardbevingen, verwerkt. Kunt u dat verstrekken? Zo nee, waarom niet? Graag met gedetailleerde onderbouwing.

25 - In de “Notitie Reikwijdte en Detailniveau Bestemmingsplan Oosterhorn”, op 19 mei 2015 goedgekeurd door gemeente Delfzijl, en vanwege het zwaarwegende

milieubelang van de chemische industrie op Oosterhorn ook vertaald in het Duits om buurland Duitsland in staat te stellen de overwegingen te volgen, wordt aangegeven dat voor deelgebied De Zeesluizen een maximale bedrijfscategorie 3 gewenst is, vanwege de ligging nabij de bebouwde kom.

In het "VNG-bestand categorale bedrijfsindeling 1999 (planologische selectie)" wordt voor aardgas- en aardoliewinning, vervaardiging en verwerking van chemische producten en laad-, los- en overslagactiviteiten van olie, gas en chemische producten (zowel zeeschepen als binnenvaart) ten minste bedrijfscategorie 4 aangehouden.

Betekent dit dat er een verschil kan ontstaan tussen de bepalingen in de huidige vergunning(en) voor de inrichting OSF, inclusief de wijziging die nu is aangevraagd, en het nog vast te stellen bestemmingsplan van de gemeente, bijvoorbeeld ten aanzien van milieu-eisen? Graag wil ik hier uw gedetailleerde antwoord op ontvangen.

26 – Tot slot wil ik weten waarom de inrichting OSF niet onder BRZO of BEVI valt, terwijl dit voor bedrijven in het naastgelegen Chemiepark (planmatig ook onderdeel van bestemmingsplan Oosterhorn) die ook in ten minste bedrijfscategorie 4 vallen, wél geldt.

CONCLUSIE

Zoals u hebt kunnen lezen, heb ik een hoop cruciale vragen waarop de aanvraag geen helder antwoord geeft. De aanvraag is onvolledig en in strijd met de reeds verleende milieuvergunning, terwijl de NAM bij de inrichting OSF al genoeg milieuproblemen heeft als gevolg van de situatie met onder meer het kwik.

Door de vage en ontwijkende wijze waarop de aanvraag is geformuleerd, levert deze alleen maar nog meer cruciale vragen op. Ik kan me niet voorstellen dat er op basis van deze aanvraag een besluit kan worden genomen waarin de belangen van omwonenden en milieu afdoende zijn gewogen. Op grond hiervan lijkt het mij raadzaam de vergunning af te wijzen.

Graag zou ik een en ander mondeling willen toelichten en ik hoop dat u mij daar de gelegenheid voor geeft.

Hoogachtend,